

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-13640

Den 2. november 2015

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har i brev af 8. oktober 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 11 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Spørgsmål nr. 11 (alm. del)

Til forberedelse af det kommende samråd om zink (MOF alm. del – samrådsspørgsmål T) bedes ministeren fremsende et notat, der besvarer følgende spørgsmål:

1. Hvor meget mere kobber henholdsvis zink vil der blive udbragt med husdyrgødning, hvis det nuværende niveau i forbruget af zink og kobber pr. dyreenhed fastholdes og harmonikravet for slagtesvin øges fra 1,4 dyreenheder pr. hektar til 1,7 dyreenheder pr. hektar?
2. Finder ministeren, at kommunerne i henhold til husdyrgodkendelsesloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) skal vurdere og stille krav i en tilladelse eller en godkendelse af husdyrbrug til det maksimale indhold af kobber henholdsvis zink i udbragt husdyrgødning?
3. Hvor ofte vurderer kommunerne mængden af kobber henholdsvis zink udbragt med husdyrgødningen fra husdyrbrug, der søger om tilladelse eller godkendelse i henhold til husdyrgodkendelsesloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug)?
4. Vil det bebudede ”Vækst- og nabetjek af miljøreguleringen og kontrol af primærjordbruget” give et billede af, om de undersøgte nabolandes regler for zink- og kobberindhold i udbragt husdyrgødning bevirker, at deres kvælstofog fosforkrav skærpes som følge heraf?
5. Vil ministeren tage initiativ til, at de over 30 år gamle oplysninger om kobberindholdet i basisfødevarer i Fødevaredatabasen bliver opdateret?
6. Ministeren bedes redegøre for, hvorfor landbrugets kobber- og zinkforbrug ikke registreres i produktregisteret på linje med andre industrigrene.
7. Ministeren bedes redegøre for, hvorfor husdyrgødning ikke på linje med spildevandsslam, analyseres for indholdet af zink henholdsvis kobber.
8. Vil ministeren tage initiativ til, at der foretages en repræsentativ undersøgelse af zink- og kobberforbruget i so- og smågrisproduktioner?
9. Vil ministeren tage initiativ til at regulere udbringning af husdyrgødning med henblik på at sikre, at jordens indhold af zink og kobber ikke udgør en sundhedsrisiko og ikke udgør en skadesvirkning på natur og miljø?
10. Vil ministeren tage initiativ til, at normalniveauet for hares og hjortevildts indhold af kobber og zink fastlægges?
11. Hvilken kontrol føres der af indholdet af zink og kobber i afgasset biomasse,

der bringes ud på markerne?

12. Hvordan vil ministeren forhindre, at marker med et så stort indhold af kobber eller zink, at de ikke må tilføres mere af disse tungmetaller efter slambekendtgørelsen, ikke får tilført mere kobber henholdsvis zink via husdyrgødning?

Svar

Jeg vil i det følgende besvare spørgsmål 5,8,9,10 og 12, som efterspørger forskellige politiske initiativer fra min side. I forhold til besvarelsen af spørgsmål 1,2,3,4,6,7 og 11, hvor der ønskes teknisk og juridisk redegørelse for forskellige forhold, henvises til vedlagte notat, som er udarbejdet af NaturErhvervstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen.

Ad. 5

Fødevarestyrelsen har oplyst, at styrelsen er begyndt at medtage kobber i sine fødevareranalyser for metaller. I første omgang er der taget fat i de animalske produkter, men der vil også nu blive påbegyndt analyser af de vegetabiliske produkter. Der vil således ske en løbende opdatering af Fødevaredatabanken, efterhånden som resultaterne foreligger.

Ad. 8

Som det fremgår af vedlagte notat vurderer Fødevarestyrelsen, at det er muligt at regne frem til, hvor stort forbruget af zink og kobber via foderet er i so- og smågriseproduktionen. Når det gælder zink ordineret som lægemiddel til smågrise, indberettes dette til VETSTAT, der er et register over forbruget af receptpligtige lægemidler til dyr. Styrelsen har derfor et godt overblik over, hvor meget zink og kobber, der anvendes i so- og smågriseproduktionen - både samlet set, men også på besætningsniveau. Jeg finder derfor ikke, at en repræsentativ undersøgelse af zink- og kobberforbruget i so- og smågriseproduktionen vil kunne tilføre afgørende ny viden.

Ad. 9 og 12

Jeg vurderer, at det er for tidligt at beslutte, hvorvidt og hvordan der skal tages initiativ til at gennemføre en eventuel ny regulering i forhold til anvendelsen af zink og kobber. Dette gælder også eventuel ny regulering i forhold til at sikre, at marker med stort indholdet af kobber eller zink skal identificeres og pålægges begrænsninger. Første skridt må være at iværksætte nye undersøgelser, så vi sikrer, at en eventuel ny regulering er effektiv og målrettet, og så vi ikke unødigt pålægger erhvervet nye byrder. Jeg er i den forbindelse glad for udmeldingerne fra erhvervet som opfølgning på den nye viden om zink og kobber. Erhvervet anerkender problemstillingens relevans og er i gang med at gennemføre tiltag baseret på videnskabelig dokumentation for at undersøge mulighederne for at reducere anvendelsen af zink og kobber. Dette understreger, at vi først skal have udviklet de rigtige løsninger og eventuelle reguleringer, inden vi gennemfører dem.

Ad. 10

Ja. Jeg har bedt Naturstyrelsen om at drøfte mulighederne for en undersøgelse af normalniveau for kobber og zink i hare og hjortevildt med de relevante forskningsinstitutioner. Jeg kan dog samtidig oplyse, at Center for Vildtsundhed,

der var et samarbejdsprojekt mellem DTU Veterinærinstituttet, DCE Aarhus Universitet og Naturstyrelsen, allerede har foretaget undersøgelser af kobberindholdet i syge og raske rådyr med henblik på at vurdere, om der var en sammenhæng mellem kobberindholdet og rådyrsyge. Disse undersøgelser kunne ikke påvise en direkte sammenhæng.

I strategien for risikovurdering af visse kobberforbindelser fra 2014, der er udarbejdet i samarbejde mellem Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Naturstyrelsen, er der identificeret et behov for at afdække, hvorvidt der findes en geografisk sammenhæng mellem rådyrsyge og områder, hvor der udbringes kobberholdig husdyrgødning. Det er denne problemstilling som Naturstyrelsen nu vil tage op med de relevante forskningsinstitutioner, herunder også en fastlæggelse af normalværdier for zink og kobber i hjortevildt og hare.

Eva Kjer Hansen

/

Claus Torp